യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 4✓
(സ്ഥിതിപ്രകരണമ്)/സർഗം 48✓

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .

ക്രിയാ-വിശേഷ-ബഹുലാ/ ഭോഗൈ+ശ്വര്യ-ഹതാശയാഃ .
നാപേ+ക്ഷന്തേ യദാ സത്യംൻ ന പശ്യന്തി ശഠാസ്-തദാ .. 1

യേ തു പാരംങ് ഗതാ ബുദ്ധേ-രിന്ദ്രിയൈർ/ന വശീകൃതാഃ .
ത ഏനാംഞ് ജാഗതീം മായാം/ പശ്യന്തി കര-ബി+ല്വവത് .. 2

തു+ച്ഛാംൻ താംഞ് ജാഗതീം മായാംൻ ദൃഷ്ട്വാ ജീവോ വിചാരവാൻ .
അഹംങ്-കാരമയീം മായാംൻ ത്യജ+ത്യഹി-രിവ+ ത്വചമ് .. 3

അസ+ക്ത/താംൻ തതോ്ഽഭ്യേത്യ പുനാ രാമ ന ജായതേ .
ക്ഷേത്രേ+ഷ്വപി ചിരംൻ തിഷ്ഠൻ/ബീജംൻ ദഗ്ധ-മിവാഗ്നിനാ .. 4

ആധി+വ്യാധി/പരീതായ+ പ്രാതർ-വാദ്യ വിനാശിനേ .
പ്രയതന്തേ ശരീരായ ഹിത-മജ്ഞാ+സ്തു നാത്മനേ .. 5

ത്വമ+പ്യജ്ഞവ-ദ+ജ്ഞ+സ്യ/ ശരീരസ്യ സമീഹിതമ് .
മാ/ സംപാ-ദയ ദുഃഖായ ഭവാത്-മൈക-പരായണഃ .. 6

ശ്രീരാമ ഉവാച .

ദാശൂ-രാ+ഖ്യാ-യികേ-വേയം സുഖ-സംസാര-ച+ക്രികാ .
കല്പനാ-രചിതാ-കാരാ വസ്തു-ശൂന്യേതി കിം പ്രഭോ .. 7

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
ജഗ+ന്മായാ+സ്വരൂപസ്യ വർണനാ+വ്യപ-ദേശതഃ .
ദാശൂ-രാ+ഖ്യാ-യികാ രാമ വർണ്യമാനാം മയാ ശൃണു .. 8

അസ്/+ത്യസ്മി+ന്വ-സുധാപീഠേ വിചിത്ര-കുസുമ+ദ്രുമഃ .
മാഗധോ നാമ വി+ഖ്യാതഃശ് ശ്രീമാ+ഞ്ജന-പദോ മഹാൻ .. 9

കദമ്ബ-വന-വിസ്താര-ലീലാ-വലിത-ജങ്ഗലഃ .
വിചിത്ര-വിഹഗ+വ്യൂഹ-സർവാ+ശ്ചര്യ-മനോഹരഃ .. 10

സസ്യ-സംകട-സീമാന്തഃഫ് പുരോ-പവന-മണ്ഡിതഃ .
കമലോത്പല-ക+ഹ്ലാര/പൂർണ-സർവ-സരിത്തടഃ .. 11

ഉദ്യാന-ദോലാ-വിലസ+ല്ലലനാ-ഗേയ-ഘുംങ്/ഘുമഃ .
നിശോപ-ഭുക്ത-കുസുമ/നീര+ന്ധ്ര/വിശിഖാ-വനിഃ .. 12

തത്രൈകസ്മിൻ/ഗിരിതടേ കർണി-കാര-സമാകുലേ .
കദലീ-ഖണ്ഡ-നീര+ന്ധ്ര/നീപ-ഗുല്മ-വിരാജിതേ .. 13

പുഷ്/പൗഘ+സ്ഫൂർജ-ദനിലേ കേസരാ-രുണ-ധൂലിനി .
കാരണ്ഡവ-കൃതാ-രാവേ രസത്-സരസ-സാരസേ .. 14

തസ്മി+ന്ന/ഗവരേ പുണ്യേ വിചിത്ര-വിഹഗ+ദ്രുമേ .
കശ്ചിത്/പരമ-ധർമാത്മാ/ മുനിരാസീ+ന്മഹാതപാഃ .. 15

ദാശൂര-നാമാ മഹതാ തപോ-യോഗേന സംയ്-യുതഃ .
കദമ്ബ-പൃഷ്ഠ-വാസ്/തവ്യോ/ വീതരാഗോ മഹാമതിഃ .. 16

ശ്രീരാമ ഉവാച .
അസൗ/ തപസ്വീ ഭഗവ+ന്വിപിനേ കേന ഹേതുനാ .
കഥംഞ് ചാ+പ്യ/വസത്-പൃഷ്ഠേ/ കദമ്/ബസ്യ മഹാ-തരോഃ .. 17

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .

ശരലോ-മേതി വിഖ്യാതഃഫ് പിതാ തസ്യ ബഭൂവ ഹ .
രാമാ്ഽപര ഇവ+ ബ്രഹ്മാ തസ്മി+ന്നേവാവ-സദ്ഗിരൗ .. 18

തസ്യാസാ-വേക-പുത്രോ്ഽഭൂത്/കചോ ദേവ-ഗുരോ-രിവ .
തേന സാർധം സ പുത്രേണ നീത-വാ+ഞ്ജീ/വിതംവ് വനേ .. 19

അഥാസൗ ശരലോ-മാത്ര ഭുക്ത്വാ യുഗഗണംയ് യയൗ .
ത്യക്ത-ദേഹഃസ് സുരാഗാരം/ മുക്ത-നീഡഃഖ് ഖഗോ യഥാ .. 20

ഏക ഏവ വനേ തസ്മി+ന്ദാശൂരഃഫ് പ്രരുരോദ ഹ .
ദശാപ-നീത-പിതൃകഃഖ് കരുണംങ് കുരരോ യഥാ .. 21

മാതാ-പിതൃ-വിയോഗേന ശോക-സംതാ-പിതാശയഃ .
മ്ലാനി-മഭ്യാ-യയൗ/ നൂനം ഹേമന്ത ഇവ പങ്കജമ് .. 22

ബാലോ്ഽസാ/വതി-ദീനാത്മാ വന-ദേവ-തയാ വനേ .
ഇ+ത്ഥ-മാശ്വാസിതോ രാമ/ തദാ്ഽദൃശ്യ-ശരീരയാ .. 23

ഋഷിപുത്ര മഹാ-പ്രാജ്ഞ കിമ+ജ്ഞ ഇവ രോദിഷി .
സംസാര+സ്യ ന കസ്മാ+ത്ത്വം സ്വരൂപംവ് വേത്സി ചഞ്ചലമ് .. 24

സർവ-ദൈവേ-ദൃശീ സാധോ/ സംസാരേ സംസൃതി+ശ്ചലാ .
ജായതേ ജീ+വ്യതേ പ+ശ്ചാ-ദവശ്യംഞ് ച വിനശ്യതി .. 25

യ+ദ്യത്/കിംചിദ്-ദൃശ്യ-ദൃശി+ ബ്രഹ്മാ-ദിക-മിദം മുനേ .
ഗന്ത+വ്യസ്തേന സർവേണ വിനാശോ നാത്ര സംശയഃ .. 26

തദർഥം മാ കൃഥാ+ വ്യർഥംവ് വിഷാദം മരണേ പിതുഃ .
അവ+ശ്യ-ഭാ+വ്യസ്ത-മയോ ജാത+സ്യാ/ഹർഷതേ-രിവ .. 27

അശ-രീരാ-മിതി+ ശ്രുത്വാ ഗിരമാ-രക്ത-ലോചനഃ .
ധൈര്യ-മാസാദയാ-മാസ ശിഖണ്ഡീ+സ്തനിതാ-ദിവ .. 28

ഉത്ഥായാ-വ+ശ്യകംങ് കൃത്വാ പാശ്ചാത്യം പിതു-രാദരാത് .
ചകാര തപസേ ബുദ്ധിംൻ ദൃഢാ-മുത്തമ-സിദ്ധയേ .. 29

ബ്രാ+ഹ്മേണ കർമണാ ത+സ്യ വിപിനേ ചരതസ്-തപഃ .
അനന്ത-സംകല്പ-മയം/ ശ്രോ+ത്രിയത്വം ബഭൂവ ഹ .. 30

അജ്ഞാത+ജ്ഞേയ-ബുദ്ധേസ്തു/+ ശ്രോത്രിയസ്യ തയാ തയാ .
നവിശ+ശ്രാമ ചേതോ്+സ്യ പവി+ത്രേ്പി ധരാതലേ .. 31

കേവലം സർവ-മേവേദ/മപി ശുദ്ധംൻ ധരാതലമ് .
അശു+ദ്ധമിവ പശ്യൻഥ്.സ/ ന രേമേ ക്വചിദേവ ഹി .. 32

അഥ സംകല്പയാ-മാസ+ സ്വസംങ്-കല്പന-യൈവ സഃ .
വൃക്ഷാ+ഗ്ര-മേവ സംശുദ്ധം സ്ഥിതിസ്/തത്രോ-ചിതാ മമ .. 33

തദി-ദാനീംൻ തപസ്-തപ്സ്യേ തപസാ യേന ശാഖിഷു .
ഖഗ-വത്-സ്ഥിതി-മാപ്നോമി/ ശാഖാസു ച ദലേഷു ച .. 34

ഇതി സംഞ്-ചിന്ത്യ സംഞ്-ജ്വാ+ല്യ/ ഹുതാശ-മതി-ഭാസ്വരമ് .
ജുഹാവ തസ്മിൻ/പ്രോത്-കൃത്ത്യ/ മാംസം/ സ്വസ്/കന്ധ/ഭി+ത്തിതഃ .. 35

അഥ ഗീർവാണ-വൃന്ദസ്യ സമഗ്രാ ഗല-ഭിത്തയഃ .
മന്മുഖ+ത്വേന മാ യാന്തു വി+പ്ര-മാംസേന ഭസ്മ-താമ് .. 36

ഇതി സംചിന്ത്യ ഭഗവാൻഥ്.സപ്താർ/ചിസ്/തസ്യ ദേവതാ .
പുരോ ബഭൂവ ദീപ്താംശുർ/ദീപ്താംശുർ/വാക്/പതേരിവ .. 37

ഉവാച വചനംൻ ധീരംങ് കുമാ-രാഭി-മതംവ് വരമ് .
ഗൃഹാണ+ സ്ഥാപിതം സാധോ കോശാകാശാ+ന്മണിംയ് യഥാ .. 38

ഇ+ത്യു+ക്ത-വന്ത-മനല/മർഘ-പുഷ്പേണ ശോഭിനാ .
സംപൂജ്യ+ സ്തുതി-വാദേന+ പ്രാഹ വിപ്ര-കുമാരകഃ .. 39

ഭഗവൻ ഭൂതപൂർണായാ ഭുവഃഫ് പാവന-മണ്ഡലമ് .
നാപ്നോമി തേന വൃക്ഷാണാ-മുപരി+ സ്ഥിതി-രസ്തു മേ .. 40 .

ഇത്യുക്തേ മുനിപുത്രേണ സർവ-ദേവ-മുഖം ശിഖീ . .
ഏവമസ്തു തവേ+ത്യു+ക്ത്വാ ജഗാ-മാന്തർദ്ധി/മീശ്വരഃ .. 41

തസ്മി+ന്നന്തർ-ഹിതേ ദേവേ+ ക്ഷണാത്-സാന്ധ്യ ഇവാമ്/ബുജേ .
പൂർണ-കാമഃഖ് കുമാരോ്യസൗ പൂർണേന്ദു-രിവ ചാബഭൗ .. 42

അധിഗ-താഭി-മതാ-നന-മണ്ഡല+
ദ്യുതി-ഭരേണ ജഹാസ സ തുഷ്ടിമാൻ .
ശശിന-മാപ്ത-കലാകുല-മമ്ബുജംവ്-
വികസിതംഞ് ച സിത+സ്മിത-ശോഭിനാ .. 43

ഇ+ത്യാർഷേ ശ്രീവസിഷ്ഠ-മഹാരാമായണേ വ്ത്മീകീയേ+ സ്ഥിതിപ്രകരണേ
ദാശൂര-വര+പ്രദാന-വർണനംൻ നാമാഷ്ട-ചത്വാരിംശഃസ് സർഗഃ .. 48 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
19.10.2023